## Z B I O R druków procesowych z XVIII. i XIX. w.
### Tom II.

| | | |
|---|---|---|
| Nr. 1. | Elsner i Wisogierdowie r.1782. | szt. 1. |
| " 2. | Froelichowie r.1799. | " 3. |
| " 3. | Goldynga r. 1765. | " 2. |
| " 4. | Grabowski i Siebeń etc r,1799. | " 1. |
| " 5. | Grabowscy r. 1799. | " 2. |
| " 6. | de Grothuz i Piotr Książę kurlandz.r.1779 | " 1. |
| " 7. | Grużyński i Podberescy r. 1799. | " 3. |
| " 8. | Haudring i Klüchzner r. 1779. | " 3. |
| " 9. | Haudringowie i Platerowie r. 1780. | " 2. |
| " 10. | Janowicz i Chodakowscy r. 1799. | " 1. |
| " 11. | Izraelowicz i Radowicki r. 1799. | " 2. |
| " 12. | Hryniewicz r. 1774. | " 1. |
| " 13. | Jezuici toruń. i Magistrat toruń. r. 1724. | " 3. |
| " 14. | Jasna Góra i Kłobuck r. 1790. | " 2. |
| " 15. | Jocz i Downarowicz r. 1800. | " 1. |
| " 16. | Kaczanowska i Brzozowski 1799. | " 1. |
| " 17. | Kalenkiewicz r. 1760. | " 1. |

0

# SPRAWA

W. JP. Piotra Radowickiego Łowczyca Wołkowyskiego.

PRZECIWKO

W. JP. Michałowi Bułharynowi Pisarzowi Ziem: Wołkowyskiemu, iako Panu: do utwierdzenia Aresztu, Litmanowi Jzraelowiczowi na Juryzdyce W. Bułharyna w Wołkowysku mieszkaiącemu Debitorowi, oraz WJP. Józefowi Nacelewiczowi Sędziemu Grodzkiemu Prużańskiemu.

---

Ze Zyd Litman zawinił W. Radowickiemu ⚹ 100 na Oblig, nie ma oto sporu, i chociaż Oblig ten dany przez Radowickiego JP. Pietraszewskiemu Adwokatowi Pttu Wołkowyskiego do procederu przypadkiem zaginął, przyznał atoli Zyd Litman bytność i datę tego Obligu, to iest:

1791. Januar. 21. iak te przyznanie zaświadcza Dekret Grodzki Wołkowyski, od którego dzisieysza appellacya, co widzieć w Dekrecie na kar: 22.

Swiadczy toż samo Rewers W. Pietraszewskiego, dany W. Radowickiemu przyimuiąc od niego ten Oblig wespoł z innemi papierami do czynienia Prawem

1792. Januar. 31. Rewers JP. Kazimierza Pietraszewskiego.

Ze po przypadku utraty papierow JP. Pietraszewski o tym przypadku zginienia papierow, uczynił wczasie oświadczenie w Aktach Ziem: Wołkowyskich, swiadczy Dekret tenże od którego appellacya na kar: 14

1795. Mar: 6. zapisane oświadczenie.

A tak niema wątpliwości, że W. Radowicki ma dług u Litmana i miał go ubespieczony Prawnym Obligiem. Co gdy pewno, nie powinienby być prowadzonym do kosztow i wydatkow procedorowych, a co większa uzyskawszy w Grodzie Wołkowyskim Dekret Exolucyi, nie powinienby podpadać appellacyi w Sprawie długu przyznanego, w Sprawie za Obligiem, gdyż to i podług sprawiedliwości i podług Praw, appellacyi ulegać nie może.

Gdy iednak iest w appellacyą, i koszta po appellacyi wciągniony.— Opowie poniżey Sądowi iakie pretexta zażyte od stron przeciwnych do zadania Jemu krzywdy przez narażenie na koszta appellacyine.

A gdy piersze, to iest: należność długu iego iest bez zaprzeczenia i nie formuie Sprawy. Drugie, to iest: *Kara za appellacyą i ścisły powrót Expensów prawnych*, całym iest Sprawy tey obiektem, niech choć raz uczuie winna strona iak ciężko iest ponosić wydatki Prawne wybiegom i uporowi zasłaniaiąc się, uczuie zaś to, w ścisłym ich powrocenia nakazie i appellacyinym ukaraniu.

§.

Zyd Litman te sto ⚹ które Obligiem zaręczył, odebrał od Radowickiego w partyi wina, przystawił mu one Radowicki do Terespola, że zaś była umowa, iż nie wprzód wezmie Litman Wino, aż opłaci pieniądze, uprosił Radowicki W. Nacelewicza, na ten czas Gubernatora w Terespolu, aby wyexpediował umowę z Zydem, to iest wydał mu Wino Radowickiego, lecz nie wprzód aż za opłatą pieniędzy podług umowy.

 Kom-

Kommunikował na ten zamiar Oblig swôy W. Nacelewiczowi, iakoż Nacelewicz odebrawszy na Oblig iak Nacelewicz powiada ꕕ 50, iak zaś Zyd Litman mieni 90 ꕕ, wydał Litmanowi Wino.
Na tym samym Obligu został przez W. Nacelewicza zapisany Kwit dla Zyda. Wzapisaniu Kwitu tego okazywała się poprawka co do numeru między liczbą 50, i liczbą iak Zyd mieni 90.
W. Naculewicz czterma listami do W. Radowickiego pisanemi, o których existencyi świadczy Rewers W. Pietraszewskiego Adwokata, a które z Obligiem zginęły, przyznawał Radowickiemu, że odebrał iego pieniądze od Litmana, których wszakże nie wracał Radowickiemu, już przez te listy prosząc o poczekanie i mianuiąc się dłużnikiem, już gdy Radowicki umyślnych posyłał i sam zjechał do Terespola, i upominał się, osobiście ocierpliwość prosząc.
Radowicki pozwał był przed Sąd Grodzki Wołkowyski, W. Naculewicza, przywodzi się pozew przy ostateczney rozprawie w Grodzie Wołkowyskim konnotowany, a zaś
1791. 9bra 8. w Terespolu JP. Naculewiczowi podany Eorundem przed Aktami Ziem: Brzeskiemi zeznany.
Zaszła później Rewolucya przerwała pioceder, po iey uciszeniu się pozwał Radowicki do tegoż Grodu iak Litmana, aresztuiąc go u JW. Bułharyna, tak W. Naculewicza.
Litman kondemnować się dopuścił, i tym Sprawy przedłużeniem winien Expensow Prawnych zwrocenia, wedle ustawy Konstytucyi 1726. Ru, która za nieposłuszeństwo do Prawa przez Kondemnowanie się zwrot Expensow nakazuie w tenczas nawet, gdyby Kondemnowany wygrał Sprawę, tym więcey winien Litman Expensow, iako w samey Sprawie dłużny.
Stanął po tym Litman, i pozwem swoim pociągnął W. Nacelewicza do Ewinkowania siebie, w porządku uczynioney na ręce iego nadpłaty długu za Wino.
W. Nacelewicz bronił nayusilniey łączenia Aktoratu. Naynaturalniey, i podług ustawy Konstytucyi 1726. o iedności, Grod Wołkowyski przyłączył Aktorat, niedał tylo wtym łączenia Zydowi, gdzie pociągał Nacelewicza o zł: 460. oprócz Interessu z Radowickim u Zyda Towarami wybranych, Nacelewicz od tego wyroku naynieslusznicy appellacyi tentował, i potym nayniesłuszniey w Sprawie długu nad przepis Konst: 1776 dillacyi Copiar: z Spraw profit.
W samey Sprawie, rozważaiąc Sąd Grodzki Kwestyą między Nacelewiczem i Zydem, czy Nacelewicz ꕕ 50. czy 90. u Zyda na dług Radowickiego przyiął, przychylił się Sąd Grodzki do zabieraney przysięgi Nacelewicza, iako przyiął ꕕ 50.
Wnosił Zyd, że Pan iego W. Bułharyn Pisarz Ziem: Wołkowyski pisał o przypadku poprawienia Kwitu na Obligu zapisanego względem ilości 50. czy 90. do W. Weysa Naczelnika Wołkowyskiego, lecz list ten raz bez daty, drugi raz piszący to co Zyd przed Panem swoim mòwił, nie zkonwinkował Sądu Wołkowyskiego o tym poprawieniu.
Odzywał się Zyd do zapozwu W. Radowickiego po Nacelewicza do Grodu Wołkowyskiego wyżey datą wprowadzonego w Terespolu podanego, lecz Sąd odpowiedział, że gdy W. Radowicki pozwu tego nie dowodzi, niemoże go przeto Sąd za żaden brać dowod.
Co do Radowickiego. Pocòż iemu dowodzić czy Zyd 50. czy 90. ꕕ zapłacił. Ten niech dowodzi, kto płacił, ten niech się odwodzi, kto odbierał. Radowicki ma swòy dowod na Obligu, iemu 100. ꕕ nie sprzecznie należą, które czy mu z tey czy z inney doydą ręki, dla niego to iedno. Gdyby na mieyscu

Lit-

Litmana on płacił Nacelewiczowi w ten czasby dowodzić winien, iego w Sprawie Aktorſtwo odebrać, dowod zaś do odebrania iak nie wyparty, tak nie omylny.

Podług tego rozbioru przyſądził Grod Wołkowyſki na JP. Nacelewiczu dla Radowickiego Kapitału ※ 50 procentu ※ 25. złł: 6. gr: 22½ Expensu prawnego złł: 100.

Na Zydzie Kapitału ※ 50. procentu ※ 25. złł: 6. gr: 22½.— Termin opłaty dla obudwoch 1798. Apryla 23. N. S. przy Kſięgach ſwoich naznaczył.

Appellował Zyd Litman od całego Dekretu. Appellował JP. Nacelewicz od przysądzonych procentow i Expensu Prawnego. Sąd appellacyi z powodu, że przyſięgą W. Nacelewicz Ewinkuie ſię dopuścił, i tak Nacelewicz z Litmanem między ſobą o ſpoſob wypłaty ſkłòceni, dali powod nowych koſztow W. Radowickiemu w rzeczy tak małey, iak ieſt ta Sprawa o ※ ſto, w rzeczy tak widoczney, że obydwa należności W. Radowickiego zaprzeczyć nie śmieli.

*Co do Litmana.* Jeśli on nie kontentował ſię wyrokiem z Nacelewiczem, ieśli miał z nim zapowod do appellacyi, to, co wnoſi, że 90. nie zaś 50. ※ Nacelewiczowi zaliczył. Appelluiąc z Nacelewiczem, nie powinien był kłaść appellacyi od całego Dekretu, nie powinien był appellować z Radowickim, ktòremu dał Oblig, i ktòrego wyprzeć nie mògł i nie wypierał.

Winien był to co zaſądzono Radowickiemu, zapłacić iemu w terminie na Nacelewiczu dochodzić ſwego. Ubeſpieczaiąc wypłatę ſwoią, ktòrą Nacelewiczowi uczynił, winien był wziąć od niego do ſiebie Rewers, maiąc go w ręku ſwoim nie zaſzłaby o poprawienie onego ſprzeczka. Konſtytucya 1764. powodem iedney Kategoryi Dekretu, chocby iſtotnie appellacyi podpadaiącey drugich ſłuſznie rozſądzonych Kategoryi zaymować nie pozwala, i za takie zaięcie Karać każe. *Słowa Prawa* „ A „ gdy appellacye od całego Dekretu malitiose uroſzczone bę- „ dą, a w Trbnle ſprawiedliwie inne punkta rozſądzone być „ ſię pokażą, i za ſluſzne ex decisione Trbłu uznane będą, ſi- „ militer i w Kategoryach ſtrona injuſte appellans od Dekretu „ winą płacenia ſto kop groſzy ukrzywdzoney ſtronie, a dru- „ gie ſto kop Urzędowi od ktòrego appellowała, przytym ſie- „ dzeniem Wieży ſześciu niedziel *cum reſſusione expensarum* „ *irremiſsibiliter* karana być ma „

*Co do W. Naculewicza.* Co sobie W. Naculewicz uroił że gdy winien wròcić Kapitał, i co sam przyimuie, wròcić Expensòw obowiązany nie ieſt, na tylekrotne upomnienia ſię Radowickiego nie oddaiąc mu iego własności, tylo liſtami wymawiaiąc ſię i odpraszaiąc, dał nareſztę powod że go musiał Radowicki zapozwać, kiedyż go to iuż zapozwał? Oto Roku 1791. 9bra 8.

Przez tyle czasu od daty zapozwania nie zaliczył Kwoty Radowickiemu należney, ani iey gdziekolwiek w Kancelaryi ulokował i zaprzeć tego nie może że z cudzey użytkował własnośći, a chocby zapierał, chocby w iſtocie nie użytkował, Radowicki za zły rząd iego nie winien szkodować, wszakże gdyby mu był wròcił własność iego w porze i czasie użytkowałby z własności swoiey Radowicki.

Jeſt prawem Kraiu uſtanowiony od Summ użytek w siódmym procencie, tak od Summy czyiey nieſłusznie zatrzymaney należy ten procent, jakby należała Kalkulacya de Aſse et grano z Dòbr czyichkolwiek zagarnionych nieſłusznie.

Czyż to wymowi Appellacyą Naculewicza że użytkow od cudzey własności oddać niechce,

Czyż to wymowi że expensu prawnego, dawszy do prawa okazyą, niechce powròcic.

 Sto

Sto złł: Expensu sądził na nim Grod Wołkowyſki, ieśli w tym Krzywda Naculewicza, nie zaś iſtotna Krzywda Radowickiego niech każdy Sądzi. Ktòż za ſto złł: odbędzie Sprawę, Appellowaċ raczey Radowicki miał powod, lecz go zatrzymywała od tego, rzecz w Sprawie mała, ilość szkody, ktòrąby, przenioſł Expens na iey dochodzenie.

Nic przeto ni od pen Appellacyinych, ni od zwrotu nayściśleyszego Expensow obudwu Appelluiących wymowić nie zdoła.

1798. Marca $\frac{3}{14}$. Dekret Grodu Wołkowyſkiego oczewiſty wtey sprawie czytam.

*Specifikacya Expensow procederowych po tym Dekrecie*

| | | |
|---|---|---|
| Kopy Grodowi Wołkowyſkiemu podług rachunku lukrow - - - - - - | złł | 6t. |
| Wyięcie Dekretu Wołkowyſkiego - - | złł: | 100. |
| Pozew po Litmana i Pana iego JW. Bułharyna z papierem ſtęplowanmy - - | złł: | 10. gro: 24 |
| Aktorat w Sądzie Głòwnym - - - | złł: | 4. gro: 11. |
| Plenipotencya w Sądzie Głòw: za papier ſtęplowany - - - - - - | złł: | 2. |
| Pozew po W. Naculewicza do łączenia z papierem stęplowanym - - - | złł: | 4. gro: 24. |
| Aktorat z W. Naculewiczem - - | złł: | 4. gro: 11. |
| Przesłanie papierow do Wilna do Adwokata | złł: | 30. |
| Adwokatowi za Attencyą - - - | złł: | 200. |
| Druk w Sprawie - - - - - | złł: | 30. |
| Kopy naſtępne Sądowi Głòw: | | |
| Wyięcie Dekretu Sądu Głòw: | | |
| Efficit in Unum - - | złł: | |

Te wszyſtkie expensa surowie wyliczyć raczy Sąd Głòwny i zasądzic na winnych, gdyż Konſty: 1764. wyżey ſłowami tit. Appellacye wprowadzona od powrotu expensow irremiſsibiliter nie dopuszcza uwalniać.

Prócz tego wſkaże Sąd Głòwny procenta a re iudicata a data non exolutionis, to ieſt od daty Roku 1798. Apr: 23. N. S. na W. Naculewiczu od ogulney przysądzoney Summy ✡. 75. złł: 106. gr: $22\frac{1}{2}$.

Na Zydzie Litmanie także od ogulney przysądzoney Summy ✡. 75 złł: 6. gro: $22\frac{1}{2}$.

Na przypadek nieopłacenia uzna Inekwitacya co do W. Naculewicza do Folwarku iego Polonney w Powiecie Prużańſkim z dozwoleniem Urzędnikowi do Exekucyi użyć ſię maiącemu przyliczenia solarii za iego pracę, i ulokowania na Gruncie tak iak to Dekret Wołkowyſki udeterminował.

Uzna preokupacyą Domu w Wołkowyſku Zyda Litmana i Osoby iego Kaptiwacyą na tenże nieuiszczenia Dekretu przypadek, pomoc władzy Wykonawczey i captatum tempus Exekucyi Dekretu swego zapisze.

Zatrzyma Zyda sub nexu Aresti u W. Bułharyna, toż samo wszelki maiątek Zydowſki, tak iak Sąd Wołkowyſki uczynił, pod tym Areſztem zoſtawi, ponieważ na takim przez Areszt zapewnieniu leży pewność Dekretu, a Statut w Ar: 48. z Roz: 4. Panow obowiązał do uiszczania Dekretow Sądowych w pretensyach do ich mieszkańcow, od iakiego obowiązku W. Bułharyn wymawiac ſię nie może, gdy ta ieſt powinność przez Statut na wszyſtkich Ziemi Dziedzicow włożona, aby dotrzymywali mieszkańcow obwinionych, i W. Bułharyn w podobnym razie pretensyi sprawiedliwey, nalazłby, i nie raz pewnie naydował, przez tę rękoymią prawa, zadość uczynienie szukaney szkody.

*Y o to wyniesione pozwy składaią się.*